

Extinderea Uniunii Europene – perspectiva landului Brandenburg

- Matthias Platzeck, primul-ministru landului Brandenburg-

Stimate domnule director, stimate doamne și domni,

Este încă destul de devreme în această dimineață și doresc să vă mulțumesc ca ați venit la aceasta ora și va mulțumesc că mi s-a oferit posibilitatea de a vorbi despre Europa unită. Mulțumesc, de asemenea, în mod deosebit Institutului European din România și directorului acestui Institut pentru că mi-a oferit posibilitatea acestor discuții. Invitația dumneavoastră este o onoare pentru mine, acest forum al întâlnirii europene s-a profilat și a căpătat un bun renume. Pentru mine, aceasta zi și jumătate pe care am petrecut-o în România reprezintă prima mea vizită făcută în țara dumneavoastră. Sunt foarte impresionat de ceea ce am văzut aici, de dinamica din țara dumneavoastră și de decizia dumneavoastră de a adera la Uniunea Europeană în anul 2007. Am discutat deja foarte intens cu Ministrul dumneavoastră de Interne și cu cel de Externe și aceste discuții mi-au întărit impresia că va aflat pe drumul cel bun. Va rog foarte mult să mă scuzați pentru întârzierea din această dimineață, dar să știți că și întârzierea este un semn că discuțiile noastre au fost foarte intense și absolut pozitive. Discuțiile au durat mai mult decât planuisem noi, dar și acesta este un semn foarte bun.

Va rog să-mi permiteți să vă prezint tema noastră: “Viitorul și transformările Uniunii Europene”. Experiența întâlnirii europene și a colaborării transfrontaliere are o valoare deosebită pentru mine. Până în al 35-lea an de viață al meu am fost cetățeanul unui stat închis, care pentru a-și păstra cetățenii a trebuit să construiască un zid înconjurat de sarma ghimpată, de instalații de tragere. Republica Democrată Germană a fost totuși țara mea 35 de ani.

Noi am vrut să schimbăm această țară, dar am găsit înțelegere pentru orice persoană care se simțea atrasă de occident pentru a-și găsi o perspectivă personală. În acești 35 de ani ai mei am înțeles că izolarea de exterior înseamnă stagnarea în interior. Și acolo unde politica și economia stagnează, oamenii își încearcă norocul pe alte meleaguri. Și din această cauză RDG-ul și alte state est europene au suferit un eșec. Noi, germanii din est suntem copiii lagărului socialist. Ca și oamenii generației mele din România, și noi am crescut în lumea socialistă, care era o lume strâmtă și angoasă. Experiența noastră comună, români și germani, de aceeași parte a Cortinei de Fier a fost aceea a unei vieți fără stat de drept și fără libertate. În RDG am trăit stagnarea industriei unui sistem care nu ne mintea numai pe noi cetățenii, ci și pe sine însuși cu lozinciile sale. Cine a simțit presiunea acestei lipse de libertate, cine cunoaște de ce este în stare puterea de stat în această situație știe să aprecieze în primul rând deschiderea și cinstea în politică. Cine a trăit decaderea în ruina a orașelor și lipsa de productivitate a întreprinderilor știe să aprecieze semnificația investițiilor și a modernizării acestora. Când vorbesc astăzi despre așteptările noastre legate de Europa, aș dori totuși să includ și trecutul. În cei 13 ani care s-au scurs de la revoluțiile de eliberare din țările Europei de Est și Sud-Est, noi am câștigat ceva deosebit de valoros: speranța, încrederea, libertatea de a iniția transformări, o cultură a expresiei libere, chiar dacă unora le este destul de greu încă, șansele de întâlnire, de mobilitate, de schimburi internaționale care sunt dominate de dorința cinstită

de a întemeia parteneriate și experiența ca prin eforturi proprii, prin organizare proprie, putem construi ceva împreună.

Doamnelor și domnilor, observ cu mare respect ceea ce realizați dumneavoastră în România. Țara dumneavoastră progresează în toate privințele. Ma gândesc, în acest context, și la eforturile noastre, a celor din estul Germaniei – ceea ce am făcut noi timp de 13 ani se aseamăna foarte mult cu ceea ce ați inițiat dumneavoastră. Pentru a șterge urmele adânci ale trecutului, sunt necesare o voință și o putere extraordinară. Pentru a reuși ceea ce ne-am propus trebuie să dăm dovadă de rezistență, acolo unde există reculuri trebuie să continuăm, iar unde apar succese noi trebuie să consolidăm și să continuăm.

Trebuie să ne fie clar despre ce este vorba: schimbarea, transformarea de sistem de la economia de stat la cea de piață este o schimbare radicală, care cuprinde toate sectoarele societății, care trebuie să cuprindă întreaga societate. Treisprezece ani reprezintă un interval de timp mult prea lung și acest lucru este valabil și pentru Germania de Est. Și noi am beneficiat de sprijinul puternicei părți a țării noastre și aceasta e o mare diferență față de ceea ce trebuie să realizați dumneavoastră. Multe decenii de dezvoltare pentru care alte națiuni au beneficiat de condiții mult mai avantajoase trebuie ajunse din urmă într-un termen scurt. Inevitabilă transformare structural-administrativă, economică și socială este, în cel mai bun sens al cuvântului, o etapă de maraton. Nici o persoană care beneficiază de o înțelegere realistă a acestei stări de fapt, nu va refuza recunoașterea eforturilor depuse. Eu sunt sigur că România, cu progresele sale, trezește în continuare atenția comunității internaționale. Sunt bucuros că pot transmite mai departe în țara mea experiența dumneavoastră și stadiul dumneavoastră de dezvoltare. Trăim într-o epocă a comunicării și trebuie să comunicăm.

Doamnelor și domnilor, Consiliul european din Copenhaga a reafirmat la summit-ul din decembrie anul trecut că viitoarea apartenență a României la Uniunea Europeană este parte a aceluiași proces care conduce în 2004 la admiterea a zece state. Perspectiva României este orientată spre aderarea în anul 2007 și eu doresc să vă urez succes pentru toate reformele care mai sunt necesare pentru acest pas. Un semn pozitiv este creșterea economică considerabilă a țării care în 2001 a fost de peste 5%, iar în 2002 a mai atins aproape 5%. Aceasta reprezintă cea mai ridicată rată de creștere între toate țările candidate la aderare. În plus atât, inflația cât și deficitul balanței de plăți au putut fi reduse și exportul a crescut.

O dată foarte importantă a fost anul 2002, deoarece ca a fost ridicată obligativitatea vizei pentru cetățenii români în spațiul Schengen. Consider această ca fiind un pas important, fiindcă el usurează toate formele de contact între oameni, inclusiv cooperarea economică între Germania și România. Permiteți-mi să adaug că Germania este interesată de reformele și de modernizarea economică din Europa, pentru că acestea corespund intereselor noastre. Firește că e vorba și de puțin egoism aici, dar pe o bază pozitivă. Noi apreciem România ca pe un partener puternic în Europa de Sud-Est, pe care ne putem baza.

Aspecte importante sunt securitatea și stabilitatea, relațiile de bună vecinătate cu statele din jur, pentru care România face eforturi din proprie inițiativă. În afara de acestea, de mare importanță este, firește, potențialul în calitate de partener economic.

Doamnelor si domnilor, incepand cu 1 mai 2004, Uniunea Europeana are 10 noi membri. Printre acestia se numara parteneri importanti ai Germaniei, cum ar fi Polonia, Cehia, Ungaria, Slovacia.

Uniunea Europeana isi modifica structura geografica, constructia institutionala, caracterul cultural mai mult ca niciodata, mai mult de la Tratatul de la Roma din 1957. Romania si Bulgaria fac parte dintre urmatorii candidati la integrarea europeana.

S-a introdus ideea unei extinderi a Uniunii Europene si trebuie sa explicam ce inseamna Europa. E adevarat ca Europa a fost impartita, dar asta nu inseamna ca Sud-estul si Estul Europei ar fi mai putin europene decat Occidentul. Procesul pe care il traim acum este unul de unificare europeana si abia acum Uniunea isi merita intr-un sens mai profund atributul de Uniune Europeana .

Dincolo de bucuria pe care mi-o aduce aceasta noua Europa nu trebuie sa uitam o intrebare foarte simpla: pentru ce toate acestea ? De ce in fond trebuie ca o tara sa faca parte din Uniunea Europeana? Care este beneficiul? N-am putut sa ne punem aceasta intrebare in Germania de Est in 1990, pentru ca in momentul unificarii germane integrarea europeana s-a adaugat in mod automat. Dezavantajul acestei situatii este pericolul unei pozitii pasive privind Uniunea Europeana. Oamenii o resimt aproape ca pe un fenomen natural, care trebuie asteptat ca ploaia sau soarele. Aceasta rutina defensiva este sustinuta, din pacate, in mod suplimentar, de si de limbajul birocratic european care domina si nu foloseste idei europene. Dar cooperarea, solidaritatea, unificarea europeana sunt inventate, descoperite de oameni si progresa datorita cetatenilor angajati politic. Din aceasta traieste intregul proiect. Fiecare dintre noi-si prin "noi" nu inteleg numai politicienii, ci e vorba de noi toti, cetatenii- trebuie sa-si gaseasca propria perspectiva privind motivele integrarii europene.

Pentru landul Brandenburg raspunsul este astazi clar. UE este o alianta care ne interese spatele. Acest castig nu depinde de noroc, de sansa momentului politic, ci isi desfasoara efectele pe o perioada indelungata si in mod durabil. Germania de Est devine o regine in centrul Europei. A parteneria la UE a vecinilor nostri din Est este o componenta esentiala a propriei noastre modernizari economice si sociale. Pentru noi, in Brandenburg, Polonia, de exemplu, cu care avem o granita comuna de 250 km, este un partener de comert exterior de importanta eminenta. Comisia Europeana recunoaste ca statele central si est europene au in comparatie cu celelalte state europene o crestere constanta, peste medie si solida. La aceasta vor contribui si mijloacele financiare care se scurg spre est din bugetul european si care ating anual pana la 4% din PIB al noilor membri. Aceste impulsuri au efect in Estul Germaniei prin cresterea vanzarilor intrprinderilor, crestere de care avem nevoie urgenta pentru a acoperi deficitul de export pe care il avem inca fata de Occident. Astfel obtinem cresterea economica si locuri de munca.

Doamnelor si Domnilor, si castigul social prin cooperari transfrontaliere, prin parteneriate stiintifice si culturale, este considerabil si are un efect de durata. Germania de Est porneste astfel in mod hotarat mai departe pe calea deschiderii si a cooperarii. Brandenburgul, care a apartinut Europei de Est decenii intregi, se reintoarce cu un nou know-how in Europa de Vest. Ne completam raza de actiune a relatiilor noastre economice ,dar nu numai aceasta. Noi consideram aceasta transformare ca pe o reunificare cu oameni de care inainte de 1989 ne-a legat o soarta comuna in lagarul

socialist, sub semnul libertatii si al democratiei si in deplina egalitate in drepturi. Apartinem pe viitor aceleiasi comunitati de drepturi si de valori. Aceasta inteleg eu prin numele de Europa.

Trebuie sa ne fie clar ca o Uniune largita nu reprezinta punctul terminus, ci este noua pozitie de plecare pentru modernizarea ulterioara a Europei. Ponderea noastra in aceasta lume aflata in transformare rapida nu poate creste decat in masura in care structura noastra interna este in mod clar si democratic apropiata de nevoile cetatenilor. Demontarea birocratiei, constientizarea cheltuielilor si eficienta in administratie privesc nu numai natiunile in mod individual, ci trebuie transpuse ca tel politic si pe plan european.

Inca un cuvant referitor la preocuparile pe care le provoaca noua Europa. As vrea sa va avertizez sa nu se trateze cu drispet teama de Uniunea Europeana. Aceasta teama pe care o resimt multi oameni nu are nimic defaimator. Grija lor tine mai degraba de necesitatea lor de a-si vedea viitorul asigurat, de a-si asigura niste perspective. Cu statistici si modele de calcul despre cum evolueaza piata muncii si fluxurile de emigranti in cadrul Uniunii Europene, precum si nivelul venitului mediu nu oferim un raspuns suficient acestor necesitati; aceasta pentru ca viata cetatenilor este intotdeauna individuala, ceva deosebit. Trebuie sa raspundem la aceste probleme si vom raspunde constientizand una din virtutile cetatenesti fundamentale ale Europei. Construim o Europa in care este vorba de cooperare si un factor esential este solidaritatea. Acele regiuni care trebuie sa le ajunga din urma pe celelalte primesc sprijin. Aceasta nu semnifica nimic altceva decat faptul ca cetatenii se ajuta intre ei pentru a contribui la dezvoltarea continentului. Asa ceva nu a mai existat pana acum in Europa. Este o calitate complet noua pe care eu o consider deosebita, ceea ce este un semn incurajator pentru viitor.

Va doresc mult succes pe drumul dumneavoastra. Va multumesc.